

Leskinen, Timo

Vastine Karvion asemakaavan muutoksesta ja osittaisesta kumoamisesta sekä Virranniemen asemakaavan muutoksesta, luonnosvaihe

Lausunnot

Väylävirasto

Heinäveden kunta on asettanut nähtäville Karvion asemakaavamuutoksen ja osittaisen kumoamisen sekä Virranniemen asemakaavamuutoksen kaavaluonnoksen. Asemakaavamuutoksella muutetaan Karvion kanavan länsipuoleista Virranniemen asemakaavaa sekä itäpuolen Karvion asemakaavaa. Itäpuolella olevasta Karvion kylästä suunnittelualueelle sijoittuu Karvion kanava, vanha kanavan hoitajan asunto ja palveluasumisen yksikkö. Karvion alue on osa Heinäveden reitin kanavat ja rakenteet valtakunnallisesti merkittävää rakennettua ympäristökohdetta ja se on Museoviraston inventointien perusteella määritelty valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi (RKY). Karvion kanavan yli ollaan laatimassa tiesuunnitelmaan uuden sillan rakentamiseksi maantielle 23. Asemakaavat tulee päivittää niin, että ne ovat yhteneväiset tiesuunnitelman kanssa ja mahdollistavat uuden sillan rakentamisen. Asemakaavamuutoksella maantien alue on rajattu siten, että suunniteltu siltaratkaisu voidaan toteuttaa tarvittavine liikenne- ja pysäköintijärjestelyineen. Kaavalla ei osoiteta uusia rakennuspaikkoja. Alueen asemakaavan muutos on tullut vireille kunnan aloitteesta.

Väylävirasto on tutustunut asemakaavaluonnokseen vesiväylien näkökulmasta. Kaava-alueella sijaitsee Väyläviraston ylläpitämä Karvion sulkukanava ja Kermajärvi – Suvasvesi – Kuopio väylä (VL3 hyötyliikenteen matalaväylä). Kanava-alue on merkitty kaavakartalle historiallisesti arvokkaana kanava-alueena, jonka osalta kaavamääräyksissä todetaan: *Maankäyttö- ja rakennuslain 57 §:n mukaan määrätään, että alueelle rakennettaessa tai sitä muuten muutettaessa tulee ottaa huomioon historiallisesti arvokkaiden rakennelmien ja muotojen säilyttäminen sekä uusien rakennelmien sovittaminen alueen luonteeseen sopivaksi. Kulttuurihistorialliseen arvoon vaikuttavissa toimenpiteissä on kuultava museoviranomaista.* Kanava-alue LK/s sijaitsee lähes kokonaan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön rky-alueella, jonka osalta kaavamääräyksissä todetaan: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on sovitettava toimenpiteet siten, että valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön arvoja ei heikennetä tai muutoksen kautta hävitetä. Alueelle kohdistuvien täydennysrakentamistoimenpiteiden yhteydessä tulee olla yhteydessä museoviranomaiseen.* Asemakaavaluonnoksessa on esitetty maantiealue LT

laajennettavaksi historiallisesti arvokkaan kanava-alueen LK/s puolelle n. 10- 15 m matkalta, jotta maantien 23 uusi silta saadaan rakennettua nykyisen sillan pohjoispuolelle.

Väylävirastolla ei ole kaavoituksen tässä vaiheessa lausuttavaa.

Vastine: Merkitään tiedoksi

Pohjois-Savon ELY-keskus

Heinäveden kunta on pyytänyt Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta lausuntoa Karvion asemakaavan muutoksen ja osittaisen kumoamisen sekä Virranniemen asemakaavan muutoksen luonnosvaiheesta. Asemakaavamuutos on tarpeen valtatien 23 Karvion kohdan tiesuunnitelman hyväksymiseksi.

ELY-keskus ehdottaa, että kaavaselostukseen liitettäisiin luonnoskuva viimeisimmästä tiesuunnitelman suunnitelmakartasta, jonka avulla asemakaavamuutoksen ratkaisut avautuisivat paremmin. ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa asemakaavanmuutoksen luonnoksesta.

Vastine: Lisätään kaavaselostuksen liitteeksi tiesuunnitelman suunnitelmakartta.

Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo

Heinäveden kunta pyytää Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon lausuntoa Karvion asemakaavan valmisteluaineistosta, eli kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta. Kaavahanke koskee Karvion asemakaavan muutosta ja osittaista kumoamista sekä Virranniemen asemakaavan muutosta. Karvion kanavan yli ollaan laatimassa tiesuunnitelmaa uuden sillan rakentamiseksi. Kaavahankkeen tavoitteena on muuttaa sillan itä- ja länsipuoliset asemakaavat tiesuunnitelman mukaiseksi ja näin mahdollistaa uuden sillan rakentaminen.

Alueellinen vastuumuseo on tutustunut kaavan valmisteluaineistoon ja lausuu siitä seuraavaa.

Kaava-alueelle sijoittuu valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Karvion kanava (RKY) ja valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Heinäveden reitin vesistömaisema (VAMA). Em. arvoalueet on huomioita kaavassa asianmukaisilla kaavamerkinnoilla ja -määräyksillä. Kaavamerkinnän ma-1 määräykseen museo esittää lisättäväksi seuraavaa: *Alueelle kohdistuvien täydennysrakentamistoimenpiteiden yhteydessä tulee olla yhteydessä museoviranomaiseen.* Kaavamerkintää LK/s (historiallisesti arvokas kanava-alue) museo pitää erittäin hyvänä ratkaisuna.

Maisema-arvojen ohella kaava-alueelle sijoittuu yksi muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäänös, tunnuksella 90010007 Museoviraston ylläpitämään muinaisjäänösrekisteriin kirjattu Camping.

Kyseessä on kivistinen asuinpaikka, joka on paikannettu maastossa arkeologisen inventoinnin yhteydessä vuonna 1991. Asuinpaikasta kertovat löydöt ovat löytyneet leirintäalueen pihasta, mutta museon tietojen mukaan alue on nykyään lähes kokonaisuudessaan rakennettu ja muinaisjäänös todennäköisesti suurelta osin tuhoutunut. Tietoa kohteesta on luetavissa osoitteessa <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.90010007>.

Kivistinen asuinpaikka on alueen nykyolosuhteisiin nähden merkitty kaavakartalle asianmukaisella tavalla. Museolla ole kaavan tässä vaiheessa asiasta mainittavaa kommentoitavaa.

Vastine: Lisätään ma-1-merkinnän määräykseen lausunnon mukaisesti: ”Alueelle kohdistuvien täydennysrakentamistoimenpiteiden yhteydessä tulee olla yhteydessä museoviranomaiseen.”

Karvio-Lepikkomäki kyläyhdistys ry

Karvion palokunnalle on ollut esitys uuden paloaseman rakentamisesta, olemme miettineet paloaseman paikkaa ja mielestämme hyvä sijainti olisi, entisen kanavatoimiston tontin vieressä oleva alue, joka sijaitsee tulevan rekkaparkin valtatie 23:n toisella puolella. Alue on tällä hetkellä merkitty kaavaan M alueeksi.

Ehdotammekin että kaavamerkintä muutettaisiin niin, että se mahdollistaisi paloaseman rakentamisen ko. alueelle.

Perustelut; paikka on keskeinen ja sijaitsee välittömästi valtatie 23 varrella, kaavassa on jo suora liittymä vt 23:lle. Nykyinen paloasema sijaitsee Lepikkomäen tien varrella, varsinkin kesäaikaan kaupan ja huoltoaseman seudulla on paljon liikennettä, jonka läpi joudutaan ajamaan (vaaratilanteita).

Vastine: Tiesuunnitelmassa liittymä on siirretty Lepinkonmäentien kohdalle, eli jatkossa suoraan liittymää M-alueelle ei enää ole. Liikenneturvallisuus heikkenisi, mikä liittymään tulee enempi liikennettä kuin mitä yksi rakennuspaikka tuottaa. Tiesuunnitelmassa on lähdetty siitä, että ko. liittymä on sallittu, kun se palvelee vain yhtä rakennuspaikkaa.

M-alueen kaavamerkintä ei voida muuttaa liikenneturvallisuuden takaamisen takia.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Karvion asemakaavan muutoksella ja osittaisella kumoamisella sekä Virranniemen asemakaavan muutoksella on tarkoituksena päivittää asemakaavat yhteneväiseksi valtatie 23 tiesuunnitelman kanssa. Tiesuunnitelma koskee Karvion kanavan uuden sillan rakentamista. Tiesuunnitelmaa ei voida hyväksyä, mikäli asemakaavat eivät ole tiesuunnitelman mukaisia.

Alueella on voimassa Etelä-Savon maakuntakaava (2010) sekä 1. ja 2. vaihemaakuntakaava (2016). Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on laatimassa alueelle Heinäveden osa-aluemaakuntakaavaa, joka on tarkoitus viedä hyväksymiskäsittelyyn joulukuussa 2023. Kaavatyössä olisi-kin syytä huomioida myös Pohjois-Karjalan maakuntaliiton laatiman Heinäveden osa-aluemaakuntakaavan merkinnät. Osa-aluemaakuntakaavassa asemakaavatyön alueelle kohdistuu seuraavat maakuntakaavamerkinnät: valtatie (vt 23), matkailupalvelujen kohdemerkintä (Karvio), valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (Heinäveden reitin kanavat ja rakenteet, Karvio) valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Heinäveden reitin vesistömaisema) sekä matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue (Karvio-Valamo-Lintula).

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto pitää asemakaavatyötä tärkeänä ja merkittävänä, että Karvion kanavan tiesuunnitelma voidaan hyväksyä. Tiesuunnitelma mahdollistaa mm. Karvion kanavan ylittävän uuden sillan rakentamisen, mikä parantaa erityisesti raskaiden erikoiskuljetusten olosuhteita ja poistaa merkittävimmän logistisen pullonkaulan Joensuun ja Varkauden väliseltä valtatieltä 23. Tiesuunnitelmaa varten tehtävä kaavapäivitys on myös järkevä laajentaa koskemaan tarvittavilta osin ympäröivää aluetta. Päivitettävä asemakaava mahdollistaa rekkaparkin rakentamisen asemakaavan LT-alueelle. Maakuntaliitto toteaa myös, että kaava-alueelle osoitetut matkailupalvelujen korttelialueet ja leirintäalueen merkintä tarkentavat maakuntakaavassa osoitettua matkailupalvelujen kohdemerkintää.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitolla ei ole huomautettavaa Karvion alueen asemakaavan muutokseen.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

ASIAN KUVAUS

Heinäveden kunta pyytää Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausuntoa Karvion asemakaavan muutoksen ja osittaisen kumoamisen sekä Virranniemen asemakaavan muutoksen luonnoksesta.

Karvion kanavan yli on laadittavana tiesuunnitelma uuden sillan rakentamiseksi maantielle 23. Kaavamuutoksen tavoitteena on päivittää voimassa olevat asemakaavat siten, että ne ovat yhteneväiset tiesuunnitelman kanssa. Uusi silta ja sen myötä tehtävät muutokset tielinjaukseen ja liikennejärjestelyihin vaativat muutoksen asemakaavoitettuun tilanteeseen. Asemakaavamuutoksella muutetaan myös korttelialueiden käyttötarkoituksia.

Suunnittelualue sijaitsee Karvion kanavan molemmin puolin. Kanavan länsipuolella on leirintäalueeseen liittyvää majoitus- ja huoltorakentamista. Itäpuolella olevasta Karvion kylästä suunnittelualueelle sijoittuu Karvion kanava, vanha kanavan hoitajan asunto ja palveluasumisen yksikkö.

LAUSUNTO

Alueidenkäyttö ja melusuojaus

Kaavaluonnoksessa on otettu huomioon maantiedealueen muutoksen edellyttämä tiealueen aluevaraus. Kaavaselostuksessa on esitetty uuden sillan ja tielinjan mukaiset liikennemelun meluvyöhykkeet. Asemakaavan on osoitettu yöajan 45 db:n meluvyöhyke sekä tarvittavat melusuojaukset. Melualueita (me) ja melusuojausta koskevat merkinnät ovat kaavakartalla osin epäselvästi tulkittavissa. Melusuojaukselle on kaavamerkinnöissä oma viivamainen symbolinsa, mutta sitä ei ole merkitty samalla tavalla kaavakartalle. Myöskään kortteleiden rakennusaloja ei ole kaavamerkintöjen selitysosassa mainittu, mainintana on osa-alueen ilman käyttötarkoitusta. Merkintöjä on syytä tarkentaa kaavakartalle.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaavaselostuksessa todetaan, että "itäpuolella olevasta Karvion kylästä suunnittelualueelle sijoittuu Karvion kanava, vanha kanavan hoitajan asunto ja palveluasumisen yksikkö". Kanavanhoitajan asuintalo tulee inventoida asianmukaisesti ja liittää osaksi kaava-aineistoa.

/S-kaavamääräykseen esitetään, että historiallisia kanavarakenteita ei saa purkaa.

Kaavaselostukseen olisi lisättävä valokuvia sekä RKY- että VAMA-alueesta. Varsinkin /S-alueella tulisi kuvata selostukseen sekä valokuvien että tekstein.

Luontoasiat

Arvokkaiden luontokohteiden osalta kaavan tausta-aineistona on käytetty vuonna 2020 valmistunutta luontoselvitystä, joka on tehty Valtatie 23 parantaminen Karvion kanavan kohdalla -tiesuunnitelmaa varten. Kaavaselostuksen mukaan kaava-alueelta ei ole tiedossa erityisiä luontokohteita eikä harvinaisia kasvi- tai eläinlajeja, eikä kaavamuutoksen ole arvioitu

heikentävän luonnon monimuotoisuutta. Kaava-alueelle sijoittuu kuitenkin maakunnallisesti tärkeä Karvionkosken lintualue (MAALI-alue), joka on selostuksessa mainittu virheellisesti Finiba-alueena (kansallisesti tärkeä lintualue). Maali-alue on suositeltavaa osoittaa kaavassa arvokkaana luontokohteena informatiivisella merkinnällä, niin että se tulisi otetuksi varmemmin huomioon linnuston kannalta merkittävänä kohteena.

Kaava-alue rajautuu koskiensuojelulla suojeltuun Karvionkoskeen, joka on uhanalaisen järvi-aitaisen kutualueen. Kaava-alue sisältyy myös valtakunnallisesti arvokkaaseen Heinäveden reitin maisema-alueeseen, joka on osoitettu kaavassa ma-1-merkinnällä. Maisema-alue-rajaukset jäävät kaavakartassa hieman epäselväksi, joten sitä olisi suositeltavaa selkeyttää yhtenäisellä rajauksella.

Vastine:

Alueidenkäyttö ja melusuojaus

Lisätään kaavakarttaa melusuojaukseen merkintään yhtenäinen viiva, siten kuin kaavamääräysten selitysosiossa on esitetty. Lisätään kaavamääräysten selitysosiossa rakennusalan merkintä/määräys.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Alueellinen vastuumuseo piti LK/S merkitään hyvänä ratkaisuna. Määräyksen tarkentamiseen ei ole tarvetta. Aluetta koskevista toimenpiteistä tulee keskustella museoviranomaisen kanssa. Vanhat kanavan toimintaa liittyvät rakenteet tulevat jossakin vaiheessa käyttökänsä päähän, ja ne pitää jollakin tavalla korjata ja kunnostaa tai tarvittaessa uusia. Esitetty määräys voisi vaikeuttaa kanavan pitämistä liikennöitävässä kunnossa ilman, että jouduttaisiin poikkeamaan esitetystä määräyksestä. Purkukiellon asettaminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Vanha kanavanvartijan talo on purettu ja muut vanhat rakennukset on purettu. Alueella ei ole enää sellaista rakennuskantaa, joka tarvitsisi inventoida.

Lisätään kaavaselostukseen valokuvia kanava-alueesta.

Luontoasiat

Korjataan kaavaselostukseen linnustoa koskeva kohta. Osoitetaan kaavakartalla maali-alueen rajaus(lin) ja annetaan sille informatiivinen määräys: "Linnustoltaan arvokas alue(Maali-alue)."

Maisema-alueita ei voida osoittaa yhtenäisellä rajauksella, koska rajaus on hyvin laaja ja se ulottuu kaavakartan ulkopuolelle.

Mielipiteet

Mielipide 1.

Huomautus 1.

Kaavamuutosten yhteydessä pyytäisin huomioimaan kaavan eteläosassa oleva kolmionmuotoisen alueen. Alueesta olemme tehneet kaupat metsähallituksen kanssa aiemmin ja olisi hyvä, jos se saataisiin samalle kaavamerkeille kuin leirintäalueen varsinainen osio. Merkintä on liitteessä viivoitettuna.

Huomautus 2.

Pyytäisin ottamaan huomioon mahdollisuuden muuttaa leirintäalueen kaavamerkintää RL merkinnäksi RM. Tämä toisi mahdollisuuden monipuolisempaan liiketoimintaan lähinnä loma-asuntojen rakentamisen suhteen. Kaavan yhteneväisyys vallantie 23 pohjoisosan kanssa olisi näin perusteltuna.

Huomautus 3.

Mikäli RL muutetaan RM:ksi, samalla ottaisiin huomioon kerrosluvun, joka nyt mahdollistaa rakentamisen ainoastaan yhteen kerrokseen, muuttamista II:ksi eli alueelle olisi hyvä saada rakentaa kahden kerroksen loma-asuntoja.

Vastine:

Huomautus 1: Kaava-alueita voidaan laajentaa esitetyn mukaisesti.

Huomautus 2: Muutetaan RL-merkintä RM-1-merkinnäksi. Annetaan sille kaavamääräys: "Korttelialueelle saa rakentaa erilaisia majoitusrakennuksia ja muita matkailua palvelevia rakennuksia ja rakenteita sekä sijoittaa asuntovaunu- ja telttapaikkoja.

Huomautus 3: Kerrosluvun nostamiseen ei ole estettä. Alueella on korkeuseroa, jota on mahdollista hyödyntää 2-kerroksisten loma-asuntoja rakennettaessa.